

Erken Çocukluk Döneminde Müzik Eğitiminin Çocukların Gelişimleri Üzerine Etkilerinin Ebeveyn Görüşleriyle İncelenmesi

Kübra Ateş**, Yasemin Aydoğan***

Makale Geliş Tarihi:23/12/2024

Makale Kabul Tarihi:25/02/2025

DOI: 10.35675/befdergi.1605908

Öz

Müzik çocuğun duygusal olarak rahatlamasını, düşünme becerilerinin gelişmesini, kendini ifade etmesini destekleyerek sosyal becerilerinin ve birçok gelişim alanının desteklenmesine önemli katkılar sunmaktadır. Araştırmada müzik eğitimi alan çocukların ebeveynlerinin, müziğin çocukların gelişimi üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu kapsamda çalışmada, müzik eğitiminin çocukların günlük yaşamlarına, okul yaşantılarına, gelişim alanlarına ve becerilerine olan etkileri saptanmaya çalışılmıştır. Nitel araştırmalardan fenomenolojik araştırma deseni ile gerçekleştirilen çalışmada, odak (focus) grup görüşmesi tekniği kullanılmıştır. Çalışma grubuna, müzik eğitimi alan dört-altı yaşlar arasındaki sekiz çocuğun ebeveyni dâhil edilmiştir. Görüşme, moderatör başkanlığında katılımcılara açık uçlu sorular sorularak 60 dakikalık bir sürede gerçekleştirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, müzik eğitiminin çocukların gelişiminde önemli katkılara sahip olduğu ve özellikle bilişsel, sosyal-duygusal gelişime olan etkilerinin ifade edildiği görülmüştür. Yapılan çalışma sonucunda hamilelik döneminden itibaren müziğin çocuk gelişimi ve eğitiminde etkili olarak kullanılması ve özellikle okul öncesi öğretmenlerin yetiştirilmesinde müziğe daha geniş şekilde yer verilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk dönemi, müzik eğitimi, odak grup

Examining the Effects of Music Education on Children's Development in Early Childhood through Parents' Views

Abstract

Music contributes to the child's emotional relaxation, development of thinking skills, self-expression, social skills and many other developmental areas. In this study, it was aimed to reveal the views of parents of children receiving music education on the effects of music on

* Bu çalışma 13. Uluslararası Eğitimde Yeni Yönelimler Kongresinde (ICONTE) bildiri olarak sunulmuştur.

** Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ağrı, Türkiye, aateskubraaa@gmail.com, ORCID: [0000-0003-0489-7903](https://orcid.org/0000-0003-0489-7903)

*** Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye, yaseminaydogan@gazi.edu.tr, ORCID: [0000-0002-9802-7820](https://orcid.org/0000-0002-9802-7820)

Kaynak Gösterme: Ateş, K., & Aydoğan, Y. (2025). Erken çocukluk döneminde müzik eğitiminin çocukların gelişimleri üzerine etkilerinin ebeveyn görüşleriyle incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(48), 1333-1352.

children's development. In this context, the study tried to determine the effects of music education on children's daily lives, school life, developmental areas and skills. In the study, which was conducted with a phenomenological research design from qualitative research, the focus group interview technique was used. The study group included the parents of eight children between the ages of four and six who received music education. The interview was conducted in a 60-minute period by asking open-ended questions to the participants under the chairmanship of a moderator. Content analysis method was used to analyze the data. In line with the findings obtained, it was seen that music education has important contributions to the development of children and especially its effects on cognitive, social-emotional development were expressed. As a result of the study, it was suggested that music should be used effectively in child development and education starting from the pregnancy period.

Keywords: Early childhood, focus group, music education

Giriş

Müzik yaşamın her noktasında olan, insanın hayatının bilişsel, ruhsal, fiziksel, sosyal, duygusal, kültürel ve estetik açıdan gelişimini destekleyen bir olgudur (Küpana, 2016). İnsan gelişiminin yeterli ve sağlıklı düzeyde olması için erken yıllardan itibaren birçok becerinin kazanılması gerektiği gibi müziğin de çocukların hayatında doğum öncesinden itibaren yer alması gerekmektedir. Yapılan çalışmalar, hamilelik sürecinden itibaren ritm ve müzik tabanlı müdahalelerin bebeklerin gelişimlerini olumlu yönde etkilediğini ve erken yaşlardaki müzik deneyimlerinin çocukların beyin gelişimi de dahil olmak üzere fiziksel, bilişsel, sosyal, duygusal gelişimlerine katkı sağladığını göstermektedir (Alkaya Yener, 2011, Braun Janzen vd. 2022; Kalmár & Balasko, 1987; Massey, 2016; McPherson, 2008; Selmani, 2024). Dinlediği müzikler çocuğun rahatlamasına ve sakinleşmesine yardımcı olmasının yanı sıra (Bales, 1998), erken yaşlarda edinilen müzik deneyimleri, müzikal becerilerin oluşumunda da etkili olmaktadır (Bingöl, 2006). Bebeklik döneminde itibaren müziğe maruz kalınması, daha ileriki yaşlarda farklı gelişim alanlarına hitap ederek olumlu kazanımlar elde edilmesini sağlarken (Selmani, 2024), erken yaşlarda bir müzik aleti çalmayı öğrenmek ya da müzik eğitime aktif katılmak çocuğun, fiziksel gelişiminin yanı sıra zihinsel gelişim sürecini ve dil gelişimini önemli derecede etkilemektedir (Alkaya Yener, 2011; Nnenna, 2023; Riforgiate & Chau, 2010; Szucs & Juhász, 2023).

Müzik, çocuğun gelişim alanlarına göre farklı etkiler yaratmaktadır. Bilişsel gelişim açısından müzik; beyin aktivitelerini, zihinsel kapasiteyi, zekayı, akademik başarıyı, dikkat seviyesini, problem çözme ve yaratıcı düşünme becerilerini, muhakeme yeteneğini, algıyı ve hafızayı geliştirmektedir (Braun Janzen vd. 2022; Gün vd., 2016; Kabataş, 2017; Soysal, 2012). Dil gelişiminde ise müzik; kelime dağarcığının artmasına, dinleme, konuşma ve okuma becerileri ile iletişim becerilerinin güçlenmesine katkı sunmaktadır (Riforgiate & Chau, 2010; Sığırtmaç, 2002). Ayrıca, dil bilgisini fark etme, kelimeleri doğru telaffuz etme ve kurallara uygun konuşma gibi becerilerde de önemli ilerlemeler kaydedilmektedir (Hohmann

& Weikart, 2000). Fiziksel gelişim açısından müzik; büyük ve küçük kas becerilerinin yanı sıra motor işlevleri destekleme veya iyileştirme, nefes kontrolü ile akciğer gelişimini, vücut koordinasyonunu ve el-göz koordinasyonunu artırmaktadır (Braun Janzen vd., 2022; Kabataş, 2017). Sosyal ve duygusal gelişim alanında ise müzik; çocuğun rahatlamasına, özgüveninin artmasına, sosyal becerilerinin güçlenmesine, özdenetim kazanmasına, duygu ve düşüncelerini ifade edebilme yeteneğinin gelişmesine katkı sağlamaktadır (Akgül Barış, 2008; Deleş & Kaytez, 2020; Öztürk & Can, 2020; Schellenberg vd., 2015). Piji Küçük (2011) çalışmasında müziğin benlik saygısını artırdığını vurgularken, oyun ve dans içerikli müzik etkinliklerinin çocukların özsaygı düzeylerinde (Korkmaz & Çiftci, 2021), müzik eğitiminin ise çocukların estetik ve yaratıcılık becerileri üzerinde (Dinç, 2019; Öztürk, 2007). olumlu etkilerinin olduğu belirtilmiştir.

Müzik ve gelişim arasındaki ilişki teorik açıdan ele alındığında, Piaget ve Vygotsky'nın görüşleri öne çıkmaktadır. Piaget'e göre müzik önemli bir öğrenme aracıdır ve şema, özümleme ve uyumsama süreçleri, müzikle ilgili becerilerin edinilmesinde benimsenen bir yapıdır (Çenberci & Göklen, 2021). Diğer yandan müzik gelişimi ve öğrenme sürecinde kalıtsal temel, olgunlaşma, yaş, deneyim gibi faktörlerin yanı sıra çocuğun iletişim ve etkileşim içinde olduğu, günlük hayatını çevreleyen çevresel yapılar da önemlidir (Özmenteş & Adızel, 2017). Vygotsky çocukların çevresindeki kişiler aracılığıyla öğrenmeye başladıklarını ve öğrendikleri bilgi, beceri, düşünce ve tutumlarının en önemli kaynağının sosyal çevre olduğunu vurgulamaktadır (Ünveren Kapanadze, 2019). Bu bağlamda müzikal şemalar, bireyin çevresindeki sosyal etkileşimlerle şekillenmekte ve Vygotsky'nin sosyo-kültürel gelişim kuramı bağlamında çocukların içinde bulundukları durumdan daha ileri ya da daha başarılı kimselerin yardımı ile zor amaçlara, hedeflere ulaşılması sağlanmaktadır (Çenberci & Göklen, 2021). Bu çerçevede erken çocukluk döneminde müzikal bilgi ve becerilerin kazanılmasında sosyal etkileşimler, yetişkin desteği ve sosyal kaynakların etkisi büyüktür (Wiggins, 2001). Bu süreçte aile, okul, öğretmen, akranlar vb. yakın çevre çocukların müziğe olan ilgi ve becerilerinin desteklenmesinde etkili unsurlar olarak değerlendirilmektedir (Çenberci & Göklen, 2021; Selmani, 2024; Özmenteş & Adızel, 2017; Rennick, 2022).

Müziğin çocuğun gelişimi ve öğrenmesi üzerindeki olumlu etkileri dikkate alındığında okul öncesi dönem, etkili müzik deneyimlerinin kazanılması açısından kritik bir dönem olarak değerlendirilmekte (Öztürk, 2007; Selmani, 2024) ve bu bağlamda okul öncesi eğitim programında müzik çalışmalarına geniş ölçüde yer verilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitim programında müzik çalışmalarının kapsamı; ses ve müzik dinleme, ayırt etme, ses üretme, nefes açma çalışmaları, şarkı söyleme, ritim çalışmaları, yaratıcı hareket ve dans, farklı kültürlere ilişkin müzik ve danslar, beden perküsyonu, müzikli öykü oluşturma vb. şeklindedir (MEB, 2024a; MEB, 2024b; MEB, 2024c). Okul öncesi dönemde tüm bu çalışmalara paralel olarak profesyonel eğitimle bir enstrüman da çalınabilmektedir (Yıldız, 2019).

Görüldüğü gibi okul öncesi dönemde müzik bir öğrenme aracı olarak etkin şekilde kullanılmaktadır. Bu nedenle erken yaşlarda müziği farklı çalışmalarla ve alanlarla bütünleştirerek çocuğun kazanımlarını artırmak hedeflenmektedir. Matematik ve müzik entegrasyonunu inceleyen Kıvılcım ve Mertoğlu (2017), müziğin matematik becerilerinin kazanılmasında olumlu bir etkiye sahip olduğunu vurgulamıştır. Özellikle piyano ile yapılan müzik etkinliklerinin, çocukların matematiksel akıl yürütme becerilerinin gelişimine katkı sağladığı belirlenmiştir (Doğan & Tecimer, 2019). Kalinde ve Vermeulen (2016) araştırmalarında, müzik etkinliklerinin çocukların anadilini öğrenme sürecinde etkili olabileceğini kanıtlamışlardır. Çocukların fonolojik farkındalık ve erken okuryazarlık becerilerinin gelişiminde müziğin rolünü inceleyen Eccles ve arkadaşları (2021), müziğin bu becerilerin gelişimini desteklediğini ortaya koymuşlardır. Price Mohr ve Price (2021), müzik eğitimi ile sözel beceriler arasında güçlü bir ilişki olduğunu vurgularken, Ayan ve Kaya (2016) müzik ve hareketin öğrenme süreçleri üzerinde etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Müziğin çocuğun gelişimi ve öğrenmesindeki etkisi dikkate alındığında, yapılan çalışmaların ailelerin müzik eğitime bakış açıları (Algan, Özkut & Kaya, 2012) ve özel eğitim alan çocukların eğitim süreçlerinde müziğin kullanılmasına yönelik ebeveyn görüşlerinin (Pektaş, Düzkantar & Yurga, 2016) incelendiği çalışmalar ile sınırlı olması nedeniyle ebeveynlerin bu konudaki görüşlerinin alınması önemli hale gelmektedir. Bu bağlamda çalışmada, müzik eğitiminin çocuklarının gelişimindeki etkilerine ilişkin ebeveyn görüşlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda müzik eğitiminin çocukların günlük yaşamındaki etkileri ve ebeveynlerin konuya ilişkin önerileri de saptanmaya çalışılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Nitel araştırmalardan fenomenolojik araştırma deseni ile gerçekleştirilen çalışmada, odak (focus) grup görüşmesi tekniği kullanılmıştır. Fenomenoloji desende, göreceli olarak sınırlı sayıda katılımcının deneyimlerine yükledikleri anlamın incelenmesi ve betimlenmesi amaçlanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Creswell (2023)'e göre bireylerin deneyimlerinin detaylı ve farklı boyutlarıyla ele alındığı fenomenolojik çalışmalarda, araştırmacıların açık uçlu bir-iki merkezi soru ve bu soruları destekleyen alt sorularla çalışmanın odağının belirlenmesi önemlidir. Bu kapsamda çalışmada “müzik eğitiminin çocuğun gelişimi üzerine etkileri” fenomenini derinlemesine incelemeye yönelik odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Grubu

Fenomenolojik çalışmalarda, tüm katılımcıların araştırılan fenomenle ilgili deneyime sahip olması ve sayılarının 10'u geçmemesi temel kriter olarak değerlendirilmektedir (Çelebi & Orman, 2021; Kırıl, 2021; Patton, 2018; Yıldırım &

Şimşek, 2016). Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme, araştırma problemine dayalı olarak derinlemesine ve sağlıklı veriyi elde etmek için en uygun nitelikteki katılımcıların çalışmaya dahil edilmesine olanak sağlamaktadır (Büyüköztürk vd., 2024). Bu çalışma için ölçüt, katılımcıların çocuklarının en az üç ay ve en çok bir yıl süreyle profesyonel müzik eğitimi almış olmasıdır. Bu bağlamda araştırmaya dört-altı yaş çocuğu olan sekiz ebeveyn (anne) katılmıştır. Profesyonel müzik eğitimi alan çocuklar, özel kurslarda piyano veya Prodigies eğitimi (PsP-Preschool Prodigies) almaktadırlar.

Veri Toplama Aracı

Fenomenolojik yöntem doğrultusunda çalışmada odak grup görüşmesinde kullanılmak üzere iki açık uçlu temel soru ve bu soruların genişletilmesine katkı sunacak alt sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan soru formunun geçerliliği için üç alan uzmanından görüş alınmış, ayrıca soruların anlaşılabilirliği ve görüşmenin akıcılığının test edilmesi için katılımcılar arasında yer almayan bir ebeveyn ile taslak görüşme gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanması

Çalışma için gerekli izinler alındıktan sonra, katılımcılara uygun gün ve saatte çevrim içi olarak gerçekleştirilen odak grup görüşmesi, 60 dakikalık bir sürede araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara çalışmanın amacı açıklandıktan sonra görüşme formunda yer alan açık uçlu sorular yöneltilmiş ve aktif katılıma özen gösterilmiştir. Katılımcıların izniyle görüşme sırasında ses kaydı alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen nitel verilerin analizinde içerik analiz yönteminden yararlanılmıştır. İçerik analizinde veriler, belirli kategoriler çerçevesinde yorumlanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2016). İlk aşamada görüşme sırasında elde edilen veriler yazılı hale dönüştürülmüştür. Araştırmanın geçerliliğinin yükseltilmesi için katılımcılara A-1 ile A-8 arasında kodlar verilerek yapılan görüşmelerden doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Araştırmaya katılan ebeveynlerin görüşlerinin analizi doğrultusunda “müzik eğitiminin çocuğun gelişimi üzerine etkileri” fenomeninin yapısı ve özünün aşağıdaki dört temadan /bileşenden oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır: Çocuğun müzik eğitimine yönelimi, müzik eğitiminin çocuğun yaşamına etkisi, müziğin çocuğun gelişim alanlarına katkısı, çocuğun gelişiminin desteklenmesine ilişkin öneriler.

Bulgular ve Tartışma

Müzik eğitiminin çocukların gelişimi üzerindeki etkilerine ilişkin ebeveyn görüşlerinin incelendiği çalışmada, araştırma fenomenine bağlı olarak dört ana temaya ulaşılmıştır.

Çocuğun müzik eğitimine yönelimine ilişkin görüşler

Bu temada, çocuğun müzik eğitimi alma konusundaki talebin kime ait olduğu, neden müzik eğitimi seçtikleri ve hangi tür müzik eğitimi aldıkları ele alınmıştır. Çalışmada çocukların müzik eğitimi almasında annelerin etkisinin daha fazla olduğu bunun yanında babanın, öğretmenlerin ve çocuğun kendisinin de etkili olduğu görülmüştür. Katılımcılar küçük yaştan itibaren bir enstrüman çalabilmesi, sosyalleşebilmesi ve beyin gelişimi için, ayrıca çocuğun yatkınlığının ve hevesinin olması nedeniyle çocukları için müzik eğitimi tercih ettiklerini saptanmıştır. Çocukların hangi tür müzik eğitimi aldıkları sorusunda ise, beş çocuğun piyano eğitimi aldığı, üç çocuğun ise PsP-Prodigies eğitimi aldıkları belirlenmiştir. Müzik ve nota eğitimine farklı bir bakış açısı getiren PsP konusunda ebeveynler, çocuklarını temel müzik eğitime hazırladığı ve eğlenceli olduğu için bu güncel eğitim yöntemini seçtiklerini vurgulamışlardır.

Katılımcılardan bazılarının ifadeleri ise şu şekildedir;

“Çocuğumun müzik eğitimi alması annesi olarak benim fikrimdi. Küçük yaştan itibaren bir enstrüman çalabilmesini istemiştim.” (A-1)

“Eşim piyano videoları izliyordu. Oğlum da eşimle birlikte izlemeye başladı. Daha sonra oğlum kendisi müzik eğitimi almayı talep etti. Tesadüfen oldu yani.” (A-4)

Gelen cevaplar doğrultusunda müzik eğitimi alma konusunda annelerin desteğinin daha çok olduğu, çocuklarının gelişimlerini desteklemek adına müzik eğitimine gönderdikleri ve küçük yaş grubunda piyano eğitiminin daha çok tercih edildiği görülmektedir. Vygotsky’nın sosyo-kültürel gelişim kuramı bağlamında çocukların daha çok yakın çevresindeki yetişkinler tarafından müzik eğitime yönlendirildikleri ve müzik türü seçiminde de çevre ve toplumun etkisi olduğu görülmektedir (Özmenteş & Adızel, 2017; Ünveren Kapanadze, 2019). Çağdaş müzik pedagojisi ve uygulamaları olabildiğince erken yaşlardan itibaren çocukların çok yönlü ve bütünsel müzik eğitimi almalarının önemini vurgulamaktadır (Tandoğdu Kılıç, 2023; Zadnik, 2013). Özellikle okul öncesi yıllar çocukların müzikal yeteneklerin gelişimi açısından son derece önemli görülmektedir. Bu dönemde çocuğun birini kendine model alması ya da yakın hissetmesi müziksel öğrenmeleri desteklemekte ve müzik çalışmalarının amacına ulaşmasına yardımcı olmaktadır (Yıldız, 2019). Diğer yandan okul öncesinde piyano eğitimi veren eğitimcilerle yapılan bir çalışmada, eğitimcilerin çocuklar konusunda özel bir eğitim almamalarından dolayı pek çoğunun okul öncesi çocuklarla çalışmak istemediği ve bu konuda güncel yaklaşım içeren eğitim desteğine ihtiyaç duyguları belirlenmiştir (Işıkdemir, 2019). Bu doğrultuda erken çocukluk döneminde sağlıklı, verimli ve etkili müzik eğitiminin nasıl verilebileceği konusunda deneysel çalışmalara ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.

Müzik eğitiminin çocuğun yaşamına etkisine ilişkin görüşler

Bu tema altında, müzik eğitiminin çocuğun günlük rutinini, ev yaşamını, okul başarısını nasıl etkilediği ele alınmıştır. Ebeveynler, müzik eğitimine başladıktan sonra çocuklarının günlük rutinlerinin daha düzenli olduğunu, müzik derslerini aksatmamak için gün içerisindeki işlerde zamanlarını daha iyi kullandıklarını, her zamankinden daha mutlu ve keyifli olduklarını, özellikle kendi odalarında bir şeyle meşgul olma sürelerinin arttığını belirtmişlerdir. Bunun dışında ev içinde çocukların enstrümanlarının baş köşede yer aldığını ve gün içinde ailece enstrümana yoğun ilgilerinin olduğunu ve çocuklarının bu durumdan memnuniyet duyduklarını ifade etmişlerdir. Ebeveynler, müzik eğitiminin çocuğun okul yaşamına ve başarısına etkisini; odaklanma ve dikkat süresinin artması, hafızasının gelişmesi ve özgüveninin artması şeklinde ifade etmişlerdir.

Bazı katılımcıların bu konudaki görüşleri şu şekildedir;

“Odaklanma noktasında daha başarılı olduğunu fark ettim. Sınıfta İstiklal Marşı’nın on kıtasını ilk ezberleyen benim kızım oldu. Müzik hafızayı etkiliyor.” (A-1)

“Odaklanması ve mutluluğu arttı. Daha özgüvenli bir çocuk oldu.” (A-3)

“Eve piyano aldık. Oğlumun çalabildiği şarkıları ben de çalabiliyorum. Ben de öğrenip oğluma öğretiyorum. Bu şekilde daha hızlı öğreniyor. Ayrıca okul yaşamına olumlu etkisi oldu.” (A-4)

Bulgulardan da anlaşılaacağı üzere tüm katılımcıların, müzik eğitiminin çocuğun rahatlamasında, mutlu olmasında, dikkatinin gelişmesinde ve özgüveninin artmasında etkili olduğunu vurguladıkları görülmektedir. Literatürde benzer çalışmalarda da müziğin çocukların dikkatini, belleğini, akademik başarısını, özgüvenini artırdığını ve duygusal anlamda rahatlamasını sağladığı vurgulanmaktadır (Braun Janzen vd., 2022; Kabataş, 2017; Selmani, 2024; Sığırtmaç, 2002; Soysal, 2012; Yıldız, 2019). Bu konuda Gün ve arkadaşları (2016) çalışmalarında müziğin bilişsel gelişime etkisine dikkat çekerken, Hallam (2010) ise araştırmasında özgüvenin, öz disiplinin, konsantrasyonun ve sosyal becerilerin gelişmesinde müziğin etkisini vurgulamıştır.

Müzik eğitiminin çocuğun gelişimi üzerindeki etkilerine ilişkin görüşler

Müzik eğitiminin çocukların bilişsel, dil, sosyal-duygusal ve fiziksel gelişim alanlarına katkılarına ilişkin ebeveyn görüşleri çalışmanın odak noktasını oluşturmuştur. Katılımcılar bilişsel gelişim alanında çocuğun farkındalığının, ezber yapma becerisinin, bölünmüş ve genel dikkatinin arttığını belirtirken, dil gelişiminde çocukların iletişim becerilerinin geliştiğini, fiziksel gelişim konusunda özellikle parmak kaslarının güçlendiğini ifade etmişlerdir. Çocuğun sosyal-duygusal gelişiminde ise ev-okul denkleminden çıkarak çocuğun farklı sosyal çevredeki insanlarla iletişim kurmasına, sosyalleşmesine, pandemi sebebiyle oluşan içine kapanıklığın aşılarda iletişim becerilerinin daha iyi olmasına etken olduğunu

belirtmişlerdir. Bu durumun aksine çocuğu piyano eğitimine katılan iki ebeveyn ise çocuklarının sosyal becerilerinin gelişmesinde müziğin olumlu bir etkisini görmediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca bir katılımcı müziğin çocuğunun ayakkabılarını bağlama gibi öz bakım becerilerine katkı sağladığını ifade etmiştir. Tüm bu düşüncelerin yanında katılımcılar, bahsettikleri etkilerin müzikten dolayı olup olmadığını tam olarak anlayamadıklarını ve çocuklarının müzik eğitimi alma süreci halen devam ettiğinden gelişime katkıları konusunda net bir yargıda bulunmanın şu an doğru olmadığını vurgulamışlardır. Bu bağlamda müziğin en çok bilişsel, sosyal ve fiziksel gelişim konusunda olumlu etkiler yarattığı vurgulanmıştır.

Bazı katılımcıların bu konudaki görüşleri şu şekildedir;

“Fiziksel gelişim noktasında parmak kasları güçlendi. Örneğin; Ayakkabı bağcığını daha iyi bağlayabiliyor. Müzik eğitimi ile odaklanma noktasında daha iyi odaklandığını fark ettim. Bu durum okul başarısının artmasını sağladı. Aynı zamanda hafızasının geliştiğini görüyorum.” (A-1)

“Kızımın iletişim becerileri gelişti. Özgüveni yerine geldi. Ev-okul dışında farklı bir ortamda sosyalleşti. Nasıl iletişim kuracağını görmüş oldu. Farklı ortamlarda bu sosyal becerilerini göstermeye başladı.” (A-5)

“Odaklanmasıyla birlikte özgüveninde de artış oldu. Müzik eğitimi almasıyla birlikte kendisini farklı bir ortamda ifade etmeye çalıştı.” (A-8)

Ebeveynlerin görüşleri değerlendirildiğinde, çocuğun hafızasının gelişmesinde, dikkatinin artmasında, iletişim becerilerinin, büyük ve küçük kas becerilerinin desteklenmesinde, özgüvenin artmasında ve sosyal becerilerinin gelişmesinde müziğin etkili olduğu anlaşılmaktadır. Bu alanda yapılan çeşitli araştırmalar, müziğin bireylerin bilişsel süreçleri üzerinde önemli etkiler yarattığını ortaya koymaktadır. Müzik özellikle algılama, dikkat, öğrenme, akademik başarı, hafıza, problem çözme, yaratıcı düşünme ve çok yönlü düşünme becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır (Berkley, 2004; Coulson & Burke, 2013; Şendurur & Barış, 2002; Petrie, 2020). Ayrıca müzik, bireylerin beyin fonksiyonlarını güçlendirerek beyindeki nörolojik bağlantıların artmasına neden olmaktadır (Yazıcı, 2017). Yapılan çalışmalar da müzikle etkileşimin bilişsel gelişim üzerinde olumlu etkiler yarattığını desteklemektedir (Bilhartz vd., 2000; Gün vd., 2016; Küpana 2016; Rauscher vd., 1997; Soysal, 2012; Topoğlu, 2012). Bu araştırmalar, müziğin öğrenme süreçlerini ve beyin gelişimini pekiştiren bir araç olarak kullanılabileceğine dair önemli kanıtlar sunmaktadır. Bununla birlikte, müzik eğitiminin sadece bilişsel gelişim değil matematiksel beceriler, uzamsal algı, soyut düşünme ve muhakeme yetenekleri gibi diğer bilişsel beceriler üzerinde de belirgin etkiler yarattığına dair birçok araştırma mevcuttur (Doğan & Tecimer, 2019; Gromko & Poorman, 1998; Kabataş, 2017; Rauscher vd., 1997). Bu bulgular, müziğin çok sayıda bilişsel beceriyi etkileyerek bireylerin genel zekâ ve düşünme kapasitelerini arttırmada önemli bir araç olduğunu göstermektedir.

Çocukların dil gelişiminde müziksel unsurların, özellikle şarkıların, tekerlemelerin ve sayıışmaların önemli rol oynadığını ortaya koyan pek çok araştırma mevcuttur (Deleş & Kaytez, 2020; Kabataş, 2017; Sönmezöz & Haseski Hakyol, 2016). Bu tür dilsel etkinlikler, çocukların dil becerilerini pekiştiren önemli araçlar olarak işlev görmektedir. Müzik ve ritmik dil kullanımı, çocukların kelime dağarcığını genişletirken aynı zamanda dinleme becerilerini güçlendirmekte, fonolojik farkındalıklarını artırmakta ve erken okuryazarlık becerilerini desteklemektedir (Demirci & Mertoglu, 2017; Rowe vd., 2023; Sökezoğlu Atılğan, 2020). Bu süreç, çocukların doğru kelime telaffuzunu öğrenmelerine, dil bilgisi kurallarını kavramalarına ve konuşmalarını daha akıcı hale getirmelerine yardımcı olmaktadır (Babaç & Yıldız, 2018; Gül & Bozkaya, 2016; Jakobson vd., 2003; Okumuş & Karadağ, 2014).

Müziğin çocukların sosyal ve duygusal gelişimi üzerindeki etkilerini araştıran çalışmalar, müzik eğitiminin bireylerin duygusal düzenlemelerini ve sosyal becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bu araştırmalar müzik eğitiminin, çocukların rahatlatma ve sakinleşme becerilerini güçlendirmesinin yanı sıra iş birliği içinde çalışma, kendini ifade etme ve iletişim becerilerini de desteklediğini vurgulamaktadır (Büyükgönerç Polat, 2018; Petrie, 2020). Müzik, aynı zamanda sosyalleşme, sıra olmayı öğrenme, beklemeyi-sabretmeyi geliştirme, öz düzenleme becerilerini pekiştirme, saygıyı teşvik etme gibi önemli sosyal becerilerin yanı sıra özgüven, öz yeterlilik algısı ve sosyal kimlik gelişimi üzerinde de olumlu bir etkiye sahiptir (Piji Küçük, 2011; Winsler vd., 2011). Bu bağlamda, müzik eğitiminin çocukların sosyal etkileşimlerini ve sağlıklı duygusal gelişimlerini güçlendirdiği, bireysel ve toplumsal düzeyde uyum sağlamalarına yardımcı olduğu ileri sürülmektedir (Aylaz, 2018; Erden vd., 2012; Hallam, 2010; Öztürk & Can, 2020). Nicholson ve arkadaşları (2008), 0-5 yaş arasında çocuğu olan ebeveynlerle yaptıkları çalışmada, on haftalık müzik terapisi eğitiminin ebeveyn-çocuk ilişkilerini ve çocukların davranışsal, iletişimsel ve sosyal gelişimini desteklediğini saptamışlardır. Çalışmada erken müdahale için müzik terapisinin potansiyel etkilerine ilişkin önemli kanıtlar elde edilmiştir.

Müziğin fiziksel gelişime sağladığı katkılar, çocukların motor becerilerinin ve psikomotor gelişimlerinin güçlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu katkılar hem ince motor becerilerinin hem de kaba motor becerilerinin gelişimini içermekte olup aynı zamanda el-göz koordinasyonunun iyileşmesini de kapsamaktadır. Müzikal aktiviteler, çocukların vücutlarını daha etkin bir şekilde koordine etmelerine yardımcı olurken şarkı söyleme gibi çalışmalar nefes kontrolünün gelişmesine ve akciğer kapasitesinin artmasına olanak tanımaktadır (Deleş & Kaytez, 2020; Kraus & Chandrasekaran, 2010; Okumuş & Karadağ, 2014; Otacioğlu, 2017; Sönmezöz & Haseski Hakyol, 2016). Bu süreçler müzik eğitiminin, fiziksel gelişimle birlikte genel beden farkındalığını artıran ve sağlıklı bedensel gelişim sürecine katkı sağlayan çok yönlü bir etkinlik olduğunu göstermektedir.

Çocuğun gelişiminin desteklenmesine ilişkin öneriler

Katılımcılara çocukların gelişim alanlarının desteklenmesinde müzik eğitimi dışında hangi aktivitelerin etkili olabileceği sorulmuştur. Ebeveynlerin bu konudaki öncelikli görüşleri, hangi aktivite olursa olsun çocuklara koşulsuz ve katılımcı bir anlayışla tam destek sunmanın önemine değinmişlerdir. Aktiviteler konusunda sunulan koşullu desteğin hem çocuğa hem de aktivitelerin sürdürülebilirliğine olumsuz etkiler yarattığı belirtilmiştir. Üstelik bu tercihlerde çocuklarının ilgisiz ve mutsuz olduğu ifade edilmiştir.

Müzik dışında çocuğun gelişimini destekleyen aktiviteler konusunda ebeveynlerin ilk tercihleri spor olmuştur. Sporun çocukların vücudunu tanıyabilmesi ve kontrol edebilmesi konusunda çok faydalı olduğunu belirtmişlerdir.

Katılımcılardan bazılarının ifadeleri ise şu şekildedir;

“Özellikle küçük yaş grubunun, vücudunu kontrol edebilmeyi gördükçe özgüveni artıyor. Ayrıca spor grup halinde yapıldığı için sosyallik anlamında daha etkili.” (A-1)

“Sporun, müziğin ötesinde çok daha farklı katkıları var.” (A-2)

“Sporunda olumlu katkıları var ama en önemlisi ne olursa olsun çocuklarımızı desteklemektir.” (A-3)

“Yaparak yaşayarak öğrenmek en etkililerinden biridir.” (A-5)

Çocukların gelişim alanlarının desteklenmesinde ebeveynlerin önerileri; ailelerin farkındalığının artması ve çocuklara fazla müdahale edilmemesi konusundadır. Katılımcılar özellikle müzik, spor gibi aktiviteleri desteklemenin imkânlar doğrultusunda olduğunu, bu yüzden ailelere bu konuda öneri sunmanın zor olduğunu dile getirmişlerdir. Katılımcıların eğitimcilere önerileri ise şu şekildedir;

“Eğitimciler noktasında, çocukların potansiyellerinin hafife alındığını düşünüyorum. Çocukların kapasiteleri doğrultusunda daha fazlası yaptırabilir. Çocukların gerçek potansiyelini ortaya çıkarabilecekleri düzeyde etkinlikler yaptırılmalı. Potansiyellerinin farkına varılması yönünde çalışılmalıdır. Çocuklarımızı okul dışında müziğe, resme, jimnastiğe göndermemeliyiz, okulda öğrenme fırsatları olmalı. Ayrıca çocuklarımızın etrafında kendileriyle eş değer çocuklar olması gelişimlerine büyük katkı sağlar. Bu yüzden keşke her çocuğa eşit imkânlar sunulabilse ve çocuklarımız bu eğitimleri okulda alabilseler. Böylece tüm çocuklar eşit şartlarda olanaklara sahip olur. Bu noktada sistemimizi geliştirmeliyiz.” (A-1)

“Çocuklar kurslara ayrı ayrı gönderilmemeli, sistemimiz içinde yer almalı. Eğitimciler, çocukları doğru motive edebilmeli ve desteklemelidir. Öğretmenlerin farkındalığının artması gerektiğini düşünüyorum, çünkü ayırt edilemeyen yetenekli pek çok çocuk var.” (A-2)

“Okullarda çocukları teşvik etmek gerekiyor. Öğretmenlerin teşvikiyle çocuklar birçok şey öğrenebilmektedir.” (A-3)

“Okullarda temel dersler dışında diğer derslere de (müzik, resim, beden gibi) ağırlık verilmelidir. Çocukların ilgi alanları daha öncelikli olmalıdır. Enstrüman eğitimleri okullarda verilebilir.” (A-6)

Gelen görüşler doğrultusunda, ebeveynlerin müzik eğitimine müfredat içinde yer verilmesini talep ettikleri ve çocukların gelişim süreçlerini dikkatli bir şekilde izleyerek onların yeteneklerini fark etme ve teşvik etme sorumluluğunun büyük ölçüde öğretmenlerde olduğu görüşüne sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca, çocukların gelişim alanlarının desteklenmesinde müzik eğitiminin yanı sıra spor aktivitelerinin de önemli bir rol oynadığı vurgulanmıştır. Spor, çocukların fiziksel gelişimlerinin yanı sıra, sosyal ve duygusal becerilerinin gelişmesine de katkı sağlamakta, genel gelişim süreçlerini olumlu yönde etkilemektedir. Alan yazındaki çalışmalara göre sporun, çocukların çeşitli gelişim alanlarında olumlu etkiler yaratarak, onların sağlıklı bir şekilde büyümelerine katkıda bulunduğu ifade edilmektedir (Orhan, 2019; Şahin & Şahin, 2020; Yıldız & Çetin, 2018). Bu bağlamda müzik ve spor gibi etkinliklerin, çocukların bilişsel, duygusal ve fiziksel gelişimlerini desteklemek için birlikte kullanılmasının önemli olduğu söylenebilir.

Sonuç ve Öneriler

Erken çocukluk döneminde müzik eğitiminin çocukların gelişimi üzerindeki etkilerinin ebeveyn görüşleriyle incelendiği araştırma sonucunda, ebeveynlerin çocuklarının müzik eğitimi alması konusunda önemli etkilerinin olduğu belirlenmiştir. Ebeveynler, çocuklarının müzik eğitimi almasını, özellikle enstrüman çalabilmesi, sosyalleşme becerilerini geliştirmesi ve beyin aktivitelerinin artması açısından önemli bulmakta ve bu nedenle çocukları için müzik eğitimine yönelmektedirler. Araştırma bulguları, ebeveynlerin çocuklarının genellikle piyano çalmasını tercih ettiklerini ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra, katılımcı ebeveynlerin müzik eğitiminin çocukların yaşamlarında olumlu etkiler yarattığı, özellikle çocukların rahatlamalarını sağladığı, mutlu olmalarını teşvik ettiği, özgüvenlerini artırdığı ve dikkat becerilerinin gelişmesine katkı sunduğu görüşünde oldukları belirlenmiştir. Bu bulgular, müzik eğitiminin sadece bilişsel gelişimi değil aynı zamanda duygusal ve sosyal gelişimi de destekleyen çok yönlü bir etki sunduğunu göstermektedir.

Katılımcılar, çocuklarının müzik eğitimi alma süreçlerinin devam etmesinden dolayı müzik eğitiminin çocukların gelişim alanları üzerindeki kalıcı etkilerini tam olarak anlayamadıklarını ve bu nedenle kesin bir değerlendirme yapmanın güç olduğunu belirtmişlerdir. Ancak, müzik eğitime dair gözlemlerine dayanarak çocukların bilişsel gelişiminde dikkat, ezberleme ve farkındalık becerilerinin arttığını, dil gelişiminde ise iletişim becerilerinin güçlendiğini ifade etmişlerdir. Sosyal-

duygusal gelişim açısından, müzik eğitiminin çocukların farklı insanlarla daha etkin bir şekilde iletişim kurmalarını sağladığını ve sosyalliklerinin arttığını vurgulamışlardır. Ayrıca, fiziksel gelişim noktasında müzik eğitiminin çocukların ince motor becerilerinin gelişimine katkı sunduğu belirtilmiştir. Bu bulgular, alan yazındaki diğer çalışmalarla paralellik göstermekte olup, müziğin en çok bilişsel, sosyal ve fiziksel gelişim üzerinde belirgin etkiler yarattığını ortaya koymaktadır.

Ebeveynler, çocukların gelişim alanlarının desteklenmesinde müziğin yanı sıra sporun da önemli bir etkisi olabileceğini ifade etmişlerdir. Ayrıca, ailelere çocuklarına fazla müdahale etmemeleri tavsiyesinde bulunmuşlardır. Eğitimciler ise, çocukların potansiyellerini fark edebilmek için daha dikkatli gözlemler yapmaları ve bu doğrultuda uygun çalışmalar yürütmeleri gerektiği vurgulanmıştır. Eğitimcilerin, öğrencilerini teşvik ederek onların gelişim süreçlerine katkı sunmaları gerektiği belirtilmiş, bunun yanı sıra eğitim sisteminde temel derslere verilen önemin, sanat derslerine de verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ebeveynler, müfredatların içinde müzik ve benzeri sanat eğitimi derslerinin yer almasının önemine dikkat çekmişler ve her çocuğun müziğe erişiminin sağlanması gerektiğini savunmuşlardır.

Bu araştırma profesyonel müzik eğitimi alan sekiz çocuğun ebeveynlerinin/annelerinin görüşleri ile sınırlıdır. Çocukların müzik eğitimi aldıkları yerlerin farklı ortam ve koşullarda olması, müzik eğitimi bireysel veya grup şeklinde almaları, çocukların müzik konusunda yetenekli olması veya olmaması aynı şekilde çocukların müziğe ilgilerinin olması veya olmaması gibi birçok faktör çalışmanın sonuçlarını etkileyebilmektedir.

Bu sonuçlar doğrultusunda, erken çocukluk döneminde eğitimcilerin müzik eğitimine gereken önemi vermeleri, müfredatların gerekli düzenlemelerle iyileştirilerek sanat derslerine gereken ilginin gösterilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Erken yıllardan itibaren müzik eğitiminin çocuklara sunulması gerektiği, bu konuda aileler için bilinçlendirme ve rehberlik faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinin önemi ortaya konmuştur.

Bu bağlamda hamilelik döneminden itibaren müziğin çocuk gelişimi ve eğitimine olan etkileri konusundaki farkındalığın artırılarak, müzik eğitiminin her yaş düzeyinde desteklenmesi ve okul öncesi öğretmenlerinin yetiştirilmesinde müzik eğitimine daha geniş ölçüde yer verilmesi önerilebilir. Elde edilen sonuçlar, müziğin eğitimdeki rolünün erken yaşlardan itibaren güçlendirilmesi ve tüm eğitim paydaşlarının bu alanda bilinçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Öğretmen adaylarına müzik eğitimi konusunda seçmeli derslerin koyulması, hem ailelerin hem de çocukların müzik eğitimine yönlendirilmesi, bu konuda bilgilendirme ve farkındalık eğitimlerinin yapılması, öğretmenlerin ve idarecilerin eğitim müfredatlarında yer alan temel derslere verdiği önemi müzik dersine de vermesi yararlı olacaktır. Ailelerin çocukların ilgilerini ve becerilerini takip etmeleri, yetenekli oldukları veya meraklı oldukları alanlara küçük yaşlardan itibaren yönlendirmeleri, aynı şekilde öğretmenlerin de sınıflarında bulunan çocuklarda fark ettiği özel ilgi ve

yetenekleri ailelerle paylaşımları önerilebilir. Literatürde konuya ilişkin deneysel çalışmaların sınırlılığı nedeniyle erken çocuklukta müzik eğitimi konusunda derinlemesine ve boylamsal çalışmaların yapılması alana önemli katkılar sağlayacaktır.

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma için Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Etik Kurulunun 31.03.2022 tarih ve E-17311665-044-329669 sayılı kararında etik izin alınmıştır.

Açıklamalar

Çalışma uluslararası bir kongrede sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Kaynakça

- Akgül Barış, D. (2008). Sosyal beceri gelişiminde çocuk ve müzik. *Milli Eğitim*, (177), 28-35.
- Algan, G., Özkut, B., & Kaya, S. Ö. (2012). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki çocukların annelerinin müzik eğitimine bakış açısı. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (27), 21-31.
- Alkaya Yener, Y. (2011). Müziğin çocuklar ve yaşlılar için önemi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(29), 119-124.
- Ayan, B. E., & Kaya, S. (2016). Okul öncesinde müzik ve hareketin öğrenme üzerindeki etkisi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 463-480. <https://doi.org/10.17556/jef.04848>
- Aylaz, B. (2018). *Okul öncesi dönemdeki çocuklarda müzik eğitimi* (Tez No. 530804) [Yüksek lisans tezi, Adıyaman Üniversitesi-Adıyaman]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Babaç E. E., & Yıldız, G. (2018). Dil gelişiminde müziğin yeri. *Fine Arts*, 13(3), 10-22. <http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2018.13.1.D0211>
- Bales, D. (1998). Building baby's brain: The role of music. [Fact sheet] Athens, GA, US: University of Georgia, College of Family and Consumer Sciences. https://bookstore.ksre.ksu.edu/pubs/building-babys-brain-the-role-of-music_MF3323.pdf
- Berkley, R. (2004). Teaching composing as creative problem solving: Conceptualising composing pedagogy. *British Journal of Music Education*, 21(3), 239-263.
- Bilhartz, T. D., Bruhn, R. A., & Olson, J. E. (2000). The effect of early music training on child cognitive development. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 20(4), 615-636. [https://doi.org/10.1016/S0193-3973\(99\)00033-7](https://doi.org/10.1016/S0193-3973(99)00033-7)

- Bingöl, F. (2006). *Müzik ve dil arasındaki benzerlikler ekseninde müzik eğitimi*. Ulusal Müzik Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 215-219. <http://www.muzikegitimcileri.net/>
- Braun Janzen, T., Koshimori, Y., Richard, N. M., & Thaut, M. H. (2022) Rhythm and music-based interventions in motor rehabilitation: current evidence and future perspectives. *Frontiers in Human Neuroscience*, 15, 1-21
- Büyükgöncü Polat, B. (2018). Okul öncesi müzik eğitiminin önemi ve eğitim yöntemleri. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 4(7), 52-64. <https://doi.org/10.5578/amrj.66453>
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2024). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. 36.Baskı. Pegem.
- Coulson, A. N., & Burke, B. M. (2013). Creativity in the elementary music classroom: A study of students' perceptions. *International Journal of Music Education*, 31(4), 428-441. <http://dx.doi.org/10.1177/0255761413495760>
- Creswell, J. W. (2023). *Nitel araştırma yöntemleri: beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. (Çev. Ed: Bütün, M. & Demir, S.B.). Siyasal Kitabevi.
- Çelebi, M., & Orman, F. (2021). Veri toplama teknikleri. *Nitel araştırma yöntemleri* (s. 142-165) içinde. Pegem
- Çenberci, S., & Göklen, A. (2021). Sosyal yapılandırmacı perspektifte müzik eğitimi. B. Aytemur ve B. Çokamay (Ed.) *Müzik sanatı ve eğitiminde çağdaş yaklaşımlar-I* (s. 233-260) içinde. Eğitim
- Deleş, B., & Kaytez, N. (2020). Çocuk gelişiminde müziğin yeri ve önemi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(10), 133-142.
- Demirci, F. G., & Mertoğlu, E. (2017). Okul öncesi dönem çocuklarına uygulanan ses farkındalık müzik programının okuma yazmaya hazırlıkta çocukların sesleri tanıma becerilerine etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırma Dergisi*, 10(51), 665-675. <http://dx.doi.org/10.17719/jsr.2017.1802>
- Dinç, Ş. Ö. (2019). Okul öncesi dönemde müzik eğitimi. *Balkan Müzik ve Sanat Dergisi* 1(1), 15-21.
- Doğan, C., & Tecimer, B. (2019). Anasınıfına devam eden çocukların matematiksel akıl yürütme becerilerine piyano destekli müzik etkinliklerinin etkisi. *e- Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 13-33. <https://doi.org/10.30900/kafkasegt.617233>
- Eccles, R, Linde, J. V. D., Roux, M. L., Holloway, J., MacCutcheon, D., Ljung, R., & Swanepoel, D. W. (2021) Effect of music instruction on phonological awareness and early literacy skills of five-to seven-year-old children. *Early Child Development and Care*, 191(12), 1896-1910. <https://doi.org/10.1080/03004430.2020.1803852>
- Erden, E., Şeker, S. S., & Topoğlu, O. (2012). Music education in preschool period. *International Journal of Early Childhood Education Research*, 1(2), 1-12.
- Gromko, J. E., & Poorman, A. S. (1998). The effect of music training on preschoolers' spatial-temporal task performance. *Journal of Research in Music Education*, 46(1), 173-181. <https://doi.org/10.2307/3345621>

- Gül, G., & Bozkaya, İ. (2016). Okul öncesi öğretmenliği lisans programının müzik eğitimi açısından değerlendirilmesi: Uludağ üniversitesi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(3), 995-1008.
- Gün, E., Gün Duru, E., & Demirtaş, O. H. (2016). Müzik eğitiminin bilişsel gelişime etkisi. *International Journal of Social Science*, (50), 117-124. <https://doi.org/10.9761/JASSS3555>
- Hallam, S. (2010). The power of music: Its impact on the intellectual, social and personal development of children and young people. *International Journal of Music Education*, 28(3), 269-289. <https://doi.org/10.1177/0255761410370658>
- Hohmann, M., & Weikart, D. P. (2000). *Küçük çocukların eğitimi: Okul öncesi ve çocuk bakım programları için etkin öğrenme uygulamaları* (S. S. Kohen ve Ü. Öğüt, Çev.). Hisar Eğitim Vakfı Yayınları.
- İşıkdemir, T. (2019). *5-6 yaş çocukların piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve eğitimci görüşleri* (Tez No. 541045) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Jakobson, L. S., Cuddy, L., & Kilgour, A. R. (2003). Time tagging: A key to musicians' superior memory. *Music Perception*, 20(3), 307-313. <https://doi.org/10.1525/mp.2003.20.3.307>
- Kabataş, M. (2017). Çocuk gelişimi açısından müzik eğitiminin çocuğa kazanımları. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 153-164.
- Kalinde, B., & Vermeulen, D. (2016). Fostering children's music in the mother tongue in early childhood education: A case study in Zambia. *South African Journal of Childhood Education* 6(1), a493. <http://dx.doi.org/10.4102/sajce.v6i1.493>
- Kalmár, M., & Balasko, G. (1987). "Musical mother tongue" and creativity in preschool children's melody improvisations. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 91, 77-86.
- Kıral, B. (2021). Nitel araştırmada fenomenoloji deseni: türleri ve araştırma süreci, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 10(4), 92-103.
- Kıvılcım, T., & Mertoğlu, E. (2017). Okul öncesi dönem çocuklarına uygulanan müzik eğitimi programının matematik becerileri açısından ilkökula hazır bulunuşluğa etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(1).
- Korkmaz, O., & Çiftci, E. (2021). Oyun ve dans içerikli müzik eğitimi etkinliklerinin 9-10 yaş grubu çocukların özsaygı düzeylerine etkisi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(37), 4199-4229. <https://doi.org/10.26466/opus.860756>
- Kraus, N., & Chandrasekaran, B. (2010). Music training for the development of auditory skills. *Nature Reviews Neuroscience*, (11), 599-605. <https://doi.org/10.1038/nrn2882>
- Küpana, M. N. (2016). Yaratıcı problem çözme ve müzik eğitimi. *Online Journal Of Music Sciences*, 1(1), 44-58.
- Massey, M. (2016). Music's role in early childhood socialization, <https://www.researchgate.net/publication/307629299>. (Erişim tarihi 23.08.2024)
- McPherson, G. E. (2008). The role of parents in children's musical development. *Psychology of Music*, 37(1), 91-110

- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2024a). *Okul öncesi eğitim programı*. MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2024b). *Drama-müzik-oyun, hareket ve yaratıcılık-sanat öğrenme alanları ve okul dışı öğrenme etkinlikleri öğretmen kılavuz kitabı*. MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2024c). *Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli:Okul öncesi eğitim programı*. Milli Eğitim Bakanlığı.
- Nicholson, J. M., Berthelsen, D. Abad, V., & Williams, K. E. (2008). Impact of music therapy to promote positive parenting and child development. *Journal of Health Psychology*, 13(2), 226-238
- Nnenna, U. J. (2023).The impact of music education on cognitive development and academic achievement in adolescents. *INOSR Arts and Humanities*, 9(1), 16-19.
- Okumuş, M., & Karadağ, E. (2014). Popüler müziklerin okul öncesi dönem çocukları üzerindeki etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 289-297.
- Orhan, R. (2019). Çocuk gelişiminde fiziksel aktivite ve sporun önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 157-176.
- Otaçioğlu, S. (2017). Okul öncesinde ses eğitimine genel bir bakış. *Kesit Akademi Dergisi*, (10), 484-497. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kesitakademi/issue/59836/864611>
- Özmenteş, G., & Adızel, F. (2017). Müzik gelişimi ve öğrenmede sosyo-kültürel bağlam. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 422-436
- Öztürk, A. (2007). *Okul öncesi eğitimde müzik*. Morpa.
- Öztürk, E., & Can, A. A. (2020). Müzik eğitiminin okul öncesi dönem çocuklarının sosyal becerilerine etkisi. 2. *Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi Bildirileri*, 85-100.
- Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Çev. Bütün, M. ve Demir, S.B.). Pegem
- Pektaş, S., Düzkantar, A., & Yurga, C. (2016). Özel eğitim alan çocukların eğitiminde müziğin kullanılmasına ilişkin ebeveyn görüşleri. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 6(14), 1-17.
- Petrie, J. L. (2020). Advancing students success: Assesing the educational outcomes of music and dance education in ghanaian senior high schools. *A Journal of Comperative and International Education*, 50(3), 332-351. <http://dx.doi.org/10.1080/03057925.2018.1513319>
- Piji Küçük, D. (2011). Müzik etkinliklerine katılan ve katılmayan çocuklarda benlik saygısı ve müzik yeteneğine yönelik özyeterlik algısının incelenmesi. *İlköğretim Online*, 10(2), 512-522.
- Price Mohr, R., & Price, C. (2021). Learning to play the piano whilst reading music: Short-term school-based piano instruction improves memory and word recognition in children. *International Journal of Early Childhood*, 53(3), 333-344. <https://doi.org/10.1007/s13158-021-00297-5>

- Rauscher, F., Shaw, G., Levine, L., Wright, E., Dennis, W., & Newcomb, R. (1997). Music training causes long-term enhancement of preschool children's spatial-temporal reasoning, *Neurological Research*, 19(1), 2-8, <https://doi.org/10.1080/01616412.1997.11740765>
- Rennick, J. (2022). Understanding the benefits of music education for three to five-year-old children. <https://thespoke.earlychildhoodaustralia.org.au/music-education-children/holson>.
- Riforgiate, T., & Chau, C. (2010). *The influence of music on the development of children*. [Senior Project, California Polytechnic State University]. <https://www.calpoly.edu/>
- Rowe, M. L., Kirby, A. L., Dahbi, M., & Luk, G. (2023). Promoting language and literacy skills through music in early childhood classrooms. *Read Teach*, 76, 487-496. <https://doi.org/10.1002/trtr.2155>
- Schellenberg, E. G., Corrigan, K. A., Dys, S. P., & Malti, T. (2015). Group music training and children's prosocial skills. *PloS One*, 10(9), e0138715.
- Selman, T., A. (2024). The influence of music on the development of a child. *Journal of Effective Teaching Methods (JETM)*, 2(1), 191-201.
- Sığırtmaç, A. (2002). Müzik eğitiminin okulöncesi dönem çocuklarının gelişim alanlarına etkileri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(23), 23-25.
- Soysal, F. (2012). Erken çocukluk dönemi müzik eğitimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(3), 191-207. Doi: 10.9761/jasss_81
- Sökezoğlu Atılgan, D. (2020). Müzik eğitiminin çeşitli boyutlarda çocuk gelişimine olan etkileri. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 10(1), 120-136. <https://doi.org/10.20488/sanattasarim.830732>
- Sönmezöz, F., & Haseski Hakyol, F. L. (2016). Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitiminde kullanılan materyallerin okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama Journal of Theory and Practice in Education*, 12(3), 723-737.
- Szucs, T., & Juhász, E. (2023). The role of music education in childhood. *Acta Educationis Generalis*, 13(2), 30-49.
- Şahin, A., & Şahin, F. (2020). Erken çocukluk döneminde spora katılımın sosyal gelişim üzerindeki etkileri. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 243-248. <https://doi.org/10.38021/asbid.764262>
- Şendurur, Y., & Barış, D. A. (2002). Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(12), 165-174. <https://doi.org/10.17693/yunus.21364>
- Tandoğdu Kılıç, S. (2023). Etkili bir öğrenme aracı olarak müziğin kullanımı. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 13(1), 1502-1516.
- Topoğlu, O. (2012). Music teaching methods used in children education. *International Journal of Early Childhood Education Research*, 1(2), 29-50. <http://dx.doi.org/10.17275/per.24.17.11.2>

- Ünveren Kapanadze, D. (2019). Vygostky'nin sosyo-kültürel ve bilişsel gelişim teorisi bağlamında türkçe öğretiminin değerlendirilmesi. *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 47, 181-195.
- Wiggins, J. (2001). *Teaching for musical understanding*. McGraw-Hill.
- Winsler, A., Ducenne, L., & Khoury, A. (2011). Singing one's way to self-regulation: The role of early music and movement curricula and private speech. *Early Education & Development*, 22(2), 274-304. <https://doi.org/10.1080/10409280903585739>
- Yazıcı, D. (2017). Müziğin insan beyni üzerindeki etkisi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 3(1), 88-103.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, E., & Çetin, Z. (2018). Sporun psiko-motor gelişim ve sosyal gelişime etkisi. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, 5(2), 54-66. <https://doi.org/10.21020/hsbf427140>
- Yıldız, G. (2019). *Okul öncesi dönemde müzik eğitimi*. Anı
- Zadnik, K. (2013). The effect of music-school education on musical development of eight-year old children. *Denac, O*, (142-165). <https://www.researchgate.net/publication/291121833>

Extended Abstract

Music is a phenomenon that is present at every point of life and supports the cognitive, spiritual, physical, social, emotional, cultural and aesthetic development of human life (Küpana, 2016). In order for human development to be adequate and healthy, many skills should be acquired from early years, and music should be included in children's lives from prenatal period. Studies show that rhythm and music-based interventions starting from pregnancy positively affect the development of babies and that early musical experiences contribute to children's physical, cognitive, social and emotional development, including brain development (Alkaya Yener, 2011, Braun Janzen et al. 2022; Kalmár & Balasko, 1987; Massey, 2016; McPherson, 2008; Selmani, 2024). In addition to helping children relax and calm down with the music they listen to (Bales, 1998), early musical experiences are also effective in the formation of musical skills (Bingöl, 2006). Exposure to music from infancy provides positive gains by addressing different developmental areas at later ages (Selmani, 2024), while learning to play a musical instrument or actively participating in music education at an early age significantly affects the child's mental development process and language development as well as physical development (Alkaya Yener, 2011; Nnenna, 2023; Riforgiate & Chau, 2010; Szucs & Juhász, 2023).

Considering the effect of music on children's development and learning, it becomes important to obtain parents' views on this issue since the studies conducted are limited to studies examining parents' perspectives on music education (Algan, Özkut & Kaya, 2012) and parents' views on the use of music in the educational

processes of children receiving special education (Pektaş, Düzkantar & Yurga, 2016). In this context, the study aimed to reveal the views of parents on the effects of music education on the development of their children. In line with this general purpose, the effects of music education on children's daily life and parents' suggestions on the subject were also tried to be determined.

In the study, which was conducted with a phenomenological research design from qualitative research, the focus group interview technique was used. In this context, the study group of the research was determined by criterion sampling, one of the purposeful sampling methods. Criterion sampling allows the most appropriate participants to be included in the study in order to obtain in-depth and healthy data based on the research problem (Büyüköztürk et al., 2024). The criterion for this study was that the participants' children had received professional music education for at least three months and at most one year. In this context, eight parents (mothers) with children aged four to six years participated in the study. Children who receive professional music education receive piano or Prodigies education (PsP-Preschool Prodigies) in private courses. In line with the phenomenological method, two open-ended basic questions and sub-questions that would contribute to the expansion of these questions were prepared to be used in the focus group interview. Content analysis method was used to analyze the qualitative data obtained from the study.

According to the answers received, it is seen that mothers are more supportive of receiving music education, they send their children to music education to support their development, and piano education is preferred more in the younger age group. When the responses from the participants were evaluated, it was determined that music has a very effective place in the child's relaxation, happiness, development of attention and increase of self-confidence. As stated by the participants, music increases children's attention, memory, academic success, self-confidence and provides emotional relaxation (Sığırtaç, 2002). When parents' views are evaluated, it is understood that music is effective in developing memory, increasing attention, communication skills, large and small muscle skills, increasing self-confidence and developing social skills. Suggestions for families in supporting children's development areas are to increase families' awareness and not to interfere too much with children, apart from this, they stated that support is in line with the possibilities, so they cannot say much to families.

When the parents' views are evaluated, it is understood that music is effective in the development of memory, attention, communication skills, large and small muscle skills, self-confidence and social skills. Various studies in this field reveal that music have significant effects on the cognitive processes of individuals. Music contributes to the development of perception, attention, learning, academic success, memory, problem solving, creative thinking and multi-dimensional thinking skills (Berkley, 2004; Coulson & Burke, 2013; Şendurur & Barış, 2002; Petrie, 2020). These findings and the data of the study show that music is an important tool in increasing the general

intelligence and thinking capacities of individuals by affecting many cognitive areas. Studies investigating the effects of music on children's social and emotional development reveal that music education plays an important role in developing individuals' emotional regulation and social skills. These studies emphasize that music education strengthens children's relaxation and calming skills, as well as supporting their cooperative work, self-expression and communication skills (Büyükgönenç Polat, 2018; Petrie, 2020). Music also has a positive effect on important social skills such as socialization, learning to take turns, developing waiting and patience, reinforcing self-regulation skills, and encouraging respect, as well as on self-confidence, self-efficacy perception, and social identity development (Piji Küçük, 2011; Winsler et al., 2011). It can be said that the findings of the studies conducted are similar to the findings of this study and that music has an important and effective place in the development of the child.